

گزارش واریاسیون عصبی در ناحیه گلوئتال

دکتر زهره علیزاده^۱، محسن کوشا^۲، سپیده سهرابی^۳

تاریخ دریافت ۸۷/۱۰/۱۱ تاریخ پذیرش ۸۸/۴/۳۱

چکیده

اعصاب سیاتیک، جلدی - رانی خلفی و گلوئتال تحتانی سه شاخه از شبکه ساکرال می‌باشند که برای خروج از لگن از طریق سوراخ سیاتیک بزرگ و از زیر عضله پیریفورمیس عبور می‌کنند و وارد ناحیه گلوئتال می‌شوند. عصب سیاتیک معمولاً در زاویه فوقانی حفره پوپلیتال به دو شاخه تیبیال و پروئتال مشترک تقسیم می‌گردد.

ممکن است واریاسیون‌های مختلفی هنگام عبور این اعصاب از این ناحیه وجود داشته باشد. در واریاسیون حاضر، بخش پروئتال مشترک عصب سیاتیک همراه با بخشی از عصب جلدی - رانی خلفی و عصب گلوئتال تحتانی از بالای عضله پیریفورمیس از لگن خارج شده و فقط بخش تیبیال عصب سیاتیک و بخشی از عصب جلدی - رانی خلفی از زیر عضله پیریفورمیس عبور می‌کنند و وارد ناحیه گلوئتال می‌شوند. واریاسیون هم زمان سه عصب از موارد نادر بوده و دارای اهمیت بالینی و جراحی می‌باشد.

کلید واژه‌ها: عصب سیاتیک، عصب گلوئتال تحتانی، عصب جلدی رانی خلفی، واریاسیون آناتومیک، عضله پیریفورمیس

مجله پزشکی ارومیه، دوره بیستم، شماره سوم، ص ۲۳۱-۲۲۸، پاییز ۱۳۸۸

آدرس مکاتبه: همدان، خیابان شهید فهمیده، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی همدان، دانشکده پزشکی، گروه علوم تشریحی، تلفن: ۰۹۱۸۱۱۱۰۷۰۰

Email: alizadeh@umsha.ac.ir

مقدمه

پرینه و ناحیه گلوئتال را به عهده دارد. تنه اصلی عصب سپس در خلف ران ادامه مسیر داده و پوست این ناحیه را نیز عصبدهی می‌کند (۱).

عصب سیاتیک خود از دو بخش تیبیال و پروئتال مشترک تشکیل شده است. بخش تیبیال از شاخه‌های وئترال چهارمین و پنجمین اعصاب کمری و اولین تا سومین اعصاب ساکرال تشکیل شده است. بخش پروئتال مشترک از اجتماع شاخه‌های دور سال چهارمین و پنجمین اعصاب کمری و شاخه‌های وئترال اولین و دومین اعصاب ساکرال شکل می‌گیرد (۱). این دو بخش همراه یکدیگر تحت عنوان عصب سیاتیک از لگن خارج شده و وارد ناحیه گلوئتال می‌گردند. سپس عصب سیاتیک با عبور از بین تروکتانتر بزرگ استخوان ران و برجستگی ایسکیال وارد خلف ران می‌شود. این عصب بعد از طی مسیر در خلف ران

اعصاب سیاتیک، جلدی - رانی خلفی و گلوئتال تحتانی سه شاخه از شبکه ساکرال می‌باشند که برای خروج از لگن از طریق سوراخ سیاتیک بزرگ و از زیر عضله پیریفورمیس عبور کرده و وارد ناحیه گلوئتال می‌شوند (۱-۳).

عصب گلوئتال تحتانی از شاخه دورسال چهارمین و پنجمین عصب کمری و اولین عصب ساکرال تشکیل شده است. این عصب بعد از خروج از لگن وارد سطح عمقی عضله گلوئتوس ماگزیموس شده و این عضله را عصبدهی می‌کند (۱).

عصب جلدی - رانی خلفی از شاخه‌های دورسال اولین و دومین و شاخه‌های وئترال دومین و سومین اعصاب ساکرال تشکیل می‌شود. این عصب در ناحیه گلوئتال دارای شاخه‌های پرینه آل، و گلوئتال تحتانی است که به ترتیب عصبدهی بخشی از پوست

^۱ استادیار گروه علوم تشریحی، دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی همدان (نویسنده مسئول)

^۲ دانشجوی پزشکی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی همدان

^۳ دانشجوی پزشکی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی همدان